

Vyhodnotenie činnosti a hospodárenia kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja za rok 2021

1. Identifikačné údaje organizácie

Názov organizácie:	Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou
IČO:	37781146
Dátum vzniku (historicky):	01.04.1922
Dátum zriadenia (VUC):	01.04.2002
Právna forma:	Príspevková organizácia s právnou subjektivitou
Adresa:	M. R. Štefánika 845/200, Vranov n. T., 093 01
Telefón:	0574464494, 0574464468
E-mail:	<i>riaditel@kniznicavranov.sk, kniznica@kniznicavranov.sk</i>
Webové sídlo:	www.kniznicavranov.sk
Sociálne siete:	Instagram: <i>https://www.instagram.com/vranov_kniznica/</i> Facebook: <i>https://sk-sk.facebook.com/HKVranov/</i>
Štatutár:	Mgr. Danka Molčanová

Hornozemplínska knižnica je príspevkovou organizáciou s právnou subjektivitou, prepojená na VÚC Prešovského samosprávneho kraja, a plní poslanie, ktoré má určené zriaďovateľskou listinou. Je univerzálnou verejnou knižnicou s regionálnou pôsobnosťou a zároveň plní aj funkciu mestskej knižnice pre mesto Vranov nad Topľou.

- Jej hlavným poslaním je uspokojovať kultúrne a vzdelávacie záujmy verejnosti a tým podporovať celoživotné vzdelávanie a duchovný rozvoj obyvateľov regiónu.
- Jej úlohou je poskytovať komplexné knižnično-informačné a bibliografické služby vrátane poskytovania miestnych a regionálnych informácií a organizovať kultúrno-vzdelávacie podujatia pre obyvateľov celého regiónu.

Knižnica nemá v správe samostatnú budovu, sídli v prenajatých priestoroch na druhom poschodí Mestského domu kultúry vo Vranove nad Topľou. Služby poskytuje na troch oddeleniach: oddelenie pre dospelých čitateľov, oddelenie pre deti a mládež a oddelenie špeciálnych služieb. Negatívom je okrem iného chýbajúca študovňa, priestor na podujatia, skladové priestory atď. Všetky dokumenty, ktoré knižnica poskytuje používateľom, sú vo voľnom výbere.

Má 829 m² všetkej prenajatej plochy, čo nespĺňa ani minimálne kritériá medzinárodných štandardov, podľa ktorých by verejná knižnica vo Vranove nad Topľou mala mať 1400 m² len výpožičnej plochy, okrem chodbových a prístupových priestorov. Na základe žiadosti vranovskej knižnice mestská rada vo Vranove nad Topľou svojím uznesením v r. 2004 schválila nájomné pre knižnicu za vtedajšiu symbolickú korunu za 1 m². Služby spojené s nájmom sme uhradili MsDK vo Vranove nad Topľou.

2. Zhrnutie r. 2021

Všeobecné zhodnotenie

Napriek novodobým vymoženostiam 21. storočia si kniha zachovala v rodinách svoje stále miesto. Sme radi, že knižnice sú miestom, kde ľudia stále hľadajú vedomosti, kultúru, kde sa stretávajú, vzdelávajú, študujú, relaxujú...

Rok 2021 bol pre Hornozemplínsku knižnicu, ako aj pre celú spoločnosť porovnateľný s predchádzajúcim rokom, čo sa týka pandemickej situácie. Už dva roky trvajúca pandémia ochorenia Covid-19 nás naučila predvídať a pohotovo meniť spôsob práce a prispôbovať sa danej situácii. Vedeli sme zabezpečiť činnosť knižnice v súlade s plánovanými aktivitami a s opatreniami a usmerneniami Úradu verejného zdravotníctva SR a odporúčaniami Slovenskej národnej knižnice k prevádzke knižníc na Slovensku. Knižnično-informačné služby sme promptne prispôbovali vznikajúcej situácii.

V rámci knižnično-vzdelávacej a informačnej činnosti nás pri realizácii aktivít uplynulý rok znova posúval aj do online priestoru. Knižnica pripravila na svojom webe a sociálnych sieťach množstvo online aktivít, boli to kvízy, súťaže či edukačné prezentácie. TOP službou v online priestore, o ktorú čitatelia prejavovali záujem, boli výpožičky e-kníh. Napriek pandémie sa nám podarilo zrealizovať aj plánované podujatia a podporené projekty. Po uvoľnení opatrení od 19. apríla sme realizovali okrem online podujatí aj prezenčné stretnutia kultúrno-spoločenských, výchovno-vzdelávacích a odbornovo-vzdelávacích podujatí uvedené v tabuľkách č. 2, 3, 5 a 6.

V marci 2021 bol na MK SR vypracovaný materiál, tzv. plán reforiem alebo plán obnovy kultúry pod názvom „**REFORMY PRE UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ KULTÚRY A KREATÍVNEHO PRIEMYSLU**, ten obsahuje časť *Reforma štruktúry a kvality knižničnej siete* (str. 12 – 22), z ktorej citujeme: „Cieľom reformy štruktúry a kvality knižničnej siete je odstrániť jej existujúce deformácie a revitalizovať ponúkané *knižničné služby tak, aby boli atraktívnejšie a prístupnejšie pre občanov*. Reforma ráta s novelou zákona o knižniciach i s vyhláškou Ministerstva kultúry SR o nosnej knižničnej sieti, rovnako tak *so zavedením jednotného knižnično-informačného systému (JKIS)*. Kým knižnice sa vo svete pretransformovali na *viacúčelové komunitné centrá*, ktoré poskytujú priestor na stretávanie sa a na sociálne aktivity naprieč kultúrnymi, etnickými, generačnými a sociálnymi skupinami, na Slovensku sa tak doteraz nestalo. *V čitateľskej gramotnosti študentov Slovensko zaostáva oproti priemeru OECD... Prístup ku knihám a knižničným službám vo verejných knižniciach je pritom účinným nástrojom pre zvyšovanie čitateľskej gramotnosti*, prevenciu sociálneho vylúčenia a podporu informačnej gramotnosti. Pravidelné využívanie knižničných služieb tiež koreluje so sociálnym kapitálom v zmysle aktívneho zapojenia do diania v komunite.“

Následne sme vo vranovskej komunitnej knižnici aj v roku 2021 napomáhali rozvoju komunity v mieste svojho pôsobenia a tak prepájali tradičné knihovnícke a informačné služby s činnosťou komunity. Pri svojich aktivitách sme sa nezameriavali len na svojich registrovaných čitateľov, ale na všetky skupiny ľudí, ktoré patria do miestnej komunity. Plánovite a systematicky sme vytvárali podmienky pre tie služby, ktorými môžeme reagovať na potreby komunity s cieľom jej rozvoja. *Vranovská knižnica je komunitnou knižnicou a od roku 2008 realizuje aj celoslovenský odborný seminár s medzinárodnou účasťou s názvom Komunitná knižnica.*

Poskytovali sme priestor pre kultúrne, vzdelávacie a voľnočasové aktivity jednotlivým skupinám a rozvíjali také programy, ktoré pomáhajú v integrácii znevýhodnených skupín do miestnej komunity. Intenzívne sme *spolupracovali s miestnymi organizáciami a inštitúciami* a svojimi aktivitami sme podporovali prepájanie verejného a súkromného sektora.

Popri tradičnom požičiavaní kníh, poskytovaní informačných služieb a prístupu k internetu sme ponúkali **vzdelávacie a voľnočasové programy** všetkým skupinám obyvateľov. Realizovali sme krátkodobé aj cyklické projekty, prostredníctvom ktorých sa v oveľa väčšej miere naplňali naše zámery, poslanie i komunitné činnosti. To sme dosiahli aj prostredníctvom nových foriem práce s čitateľom: Makerspace, 3D tlač, tréningy pamäti, Ateliér duše – práca so seniormi, online streamované edukačné stretnutia a vzdelávania.

Najvýznamnejšie úspechy

Hornozemplínska knižnica sa za minulý rok môže prezentovať dobrými výsledkami. Zaregistrovali sme 4 885 čitateľov, knižnicu navštívilo 55 474 návštevníkov, získali sme 4 528 nových kníh. Mali sme 124 101 výpožičiek kníh a 376 výpožičiek e-kníh, urobili sme 455 podujatí, z toho 196 online pre obyvateľov celého regiónu.

Všetky sledované ukazovatele v programovom rozpočte sme splnili, dokonca prekročili. Najvýraznejší nárast sme zaznamenali v počte uskutočnených podujatí na podporu čítania, v rozvoji komunitných aktivít a v počte získaných knižných titulov. Počet zrealizovaných podujatí na podporu čítania pre deti a dospelých bol splnený na 136 % a nákup nových knižných titulov na 133 %. Plán sme prekročili aj v počte registrovaných používateľov knižnice, dosiahli sme 4 885 používateľov, čo je o 885 používateľov nad stanovený plán.

Rok 2021 aj napriek pandemickým obmedzeniam hodnotíme ako úspešný. Podarilo sa nám realizovať plánované podujatia a aktivity z podporených projektov, ktoré sú známe a obľúbené v našej knižnici. Patria sem: **komunitná knižnica, vzdelávanie cez Erasmus+, Letné štvrtky a Letný tábor pre deti, aktivity v Makerspace - priestore pre kreativitu, práca mladých s 3D tlačou, stretnutia knižničných klubov tínedžerov, rodičov a seniorov, Piatky pre matky, súťaž v tvorbe komiksu Komiksiáda a súťaž v literárnom a výtvarnom tvorení detí Čítačka s písáčkou, vzdelávanie rómskych detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, tréningy pamäti seniorov a v neposlednom rade aj klasické autorské besedy a prezentácie literátov.**

3. Vyhodnotenie odbornej činnosti za r. 2021

3.1 Ťažiskové úlohy Hornozemplínskej knižnice

- Ťažiskové úlohy, plnenie hlavných úloh, knižnično-informačné služby, fondy, bibliografická činnosť, edičná činnosť, metodická a poradenská činnosť, klubová činnosť, komunitná činnosť, spolková činnosť... (Prílohy č. 1 – 5).

Ťažiskové úlohy: hlavným cieľom v uplynulom roku bolo zabezpečenie plnenia základných ukazovateľov činnosti, pripravovať a realizovať kultúrno-vzdelávacie podujatia na podporu čítania, pokračovať v projektoch na podporu komunity, reagovať na dotačné výzvy MS SR, MK SR, FPU a zriaďovateľa PSK. Následne projekty realizovať k spokojnosti obyvateľov mesta a regiónu.

Ďalším našim cieľom v minulom roku bolo pokračovať v prácach súvisiacich s naštartovanou rekonštrukciou a modernizáciou multifunkčnej budovy kultúrneho centra vo Vranove nad Topľou, Sídlisko 1. mája. Do tohto multifunkčného kultúrno-spoločenského centra sa má vranovská knižnica premiestniť z terajších nevyhovujúcich prenajatých priestorov.

Všetky ťažiskové úlohy plynúce z odbornej činnosti a prepojené s programovým rozpočtom knižnice boli zrealizované a splnené.

Znovu si pripomeňme dokument MK SR (2021) **REFORMY PRE UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ KULTÚRY A KREATÍVNEHO PRIEMYSLU**, v časti *Reforma štruktúry a kvality knižničnej siete* (str. 12 – 22), sa tiež uvádza, že „cieľom reformy štruktúry a kvality knižničnej siete je **revitalizovať ponúkané knižničné služby** tak, aby boli atraktívne pre občanov a zabezpečovali prístup obyvateľstva k informačným zdrojom a službám. Knižnice majú dôležitú úlohu v podpore informovanosti a celoživotného vzdelávania vďaka ich plošnej dostupnosti v regiónoch. Je potrebné vyriešiť kvalitatívne zaostávanie ponúkaných knižničných služieb na Slovensku. **Investície by mali prúdiť do rekonštrukcií budov a priestorov, na akvizíciu knižničných jednotiek, na zlepšenie poskytovaných služieb** (bibliobusy, jednotný KIS, sprístupňovanie výsledkov digitalizácie) a na zavedenie a dlhodobé udržiavanie výsledkov reforiem (posilnenie riadiacich a knihovníckych kapacít, pasportizácia knižničných budov a kontrola napĺňania knižničných štandardov).“

S cieľom modernizácie priestorov Hornozemplínskej knižnice, aj v zmysle **REFORMY... začala vo Vranove n. T. rekonštrukcia a modernizácia multifunkčnej budovy kultúrneho centra vo Vranove nad Topľou, Sídlisko 1. mája.**

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou ako príspevková organizácia sídli v prenajatých priestoroch MsDK vo Vranove nad Topľou. Hornozemplínske osvetové stredisko vo Vranove nad Topľou sídli v budove, ktorá bola odovzdaná do užívania v roku 1986. Objekt z technického, ale aj prevádzkového hľadiska vyžaduje komplexnú rekonštrukciu. Zámerom investora (PSK Prešov) bolo a je pristúpiť k rekonštrukcii a modernizácii uvedenej budovy. Súčasťou prestavby je aj funkčno-prevádzková reorganizácia s cieľom vytvorenia moderného multifunkčného kultúrno-spoločenského zariadenia mesta a regiónu. Premiestnením Hornozemplínskej knižnice z nevyhovujúcich prenajatých priestorov do tejto budovy vytvára dobré predpoklady pre prevádzku založenú na prieniku činností, a tým aj skvalitneniu moderného centra na štandardnej európskej úrovni.

Pre uvedené účely bola vypracovaná projektová dokumentácia na územné rozhodnutie a spracováva sa projektová dokumentácia na stavebné povolenie a realizáciu. Pre potreby vytvorenia optimálnych technických, funkčno-prevádzkových vzťahov je potrebné pristúpiť k návrhu interiérov (koordinácia profesií s ohľadom na zariadenie). Projektovú dokumentáciu – štúdiu na „Rekonštrukciu a modernizáciu“ vyhotovila spoločnosť ARCHIMA s. r. o. Prešov na základe „Zmluvy o dielo“ zo dňa 31. 12. 2020 vo výške 9 600 eur.

Inžiniersku činnosť pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia na stavbu: „Rekonštrukcia a modernizácia ...“ vykonal na základe Mandátnej zmluvy a jej dodatkov č.1 a č.2 Ing. arch. Róbert Lajčiak, autorizovaný architekt, Humenné vo výške 23 940 eur.

Mestské zastupiteľstvo uznesením č. 136/2021 na svojom zasadnutí 23. mestského zastupiteľstva vo Vranove nad Topľou dňa 25. 2. 2021 k majetkovým otázkam súhlasilo s využitím mestskej parcely C-KN č. 1645/1, LV 4114 o výmere do 6 000 m², k. ú. Vranov n.T. z dôvodu rekonštrukcie budovy HZOS a rozšírenia o HK vo Vranove n. T., ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK.

Dňa **20. 4. 2021** bola uzatvorená „Zmluva o prevode správy majetku Prešovského samosprávneho kraja“... medzi Hornozemplínskym osvetovým strediskom a Hornozemplínskou knižnicou vo Vranove nad Topľou, kde **správcom nehnuteľného majetku sa stala Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou**. Predseda PSK Milan Majerský schválil zmluvu o prevode správy nehnuteľného majetku medzi správcami dňa 29. 4. 2021. Následne bola dňa 18. 5. 2021 uzatvorená medzi obidvoma organizáciami „Zmluva o výpožičke“, ktorá bola schválená predsedom PSK dňa 19. 5. 2021.

PSK na svojom 27. zasadnutí dňa 3. 5. 2021 uznesením č. 707/2021 udelil súhlas na začatie obstarania investičnej akcie a Rozpočtovým opatrením č. 866/4/K/KV/2021 pridelil finančné prostriedky vo výške 3 600 000 eur na „Rekonštrukciu a modernizáciu multifunkčnej budovy kultúrneho centra vo Vranove n. T.“ V súlade s uznesením č. 733/2021 z 28. zasadnutia

Zastupiteľstva PSK zo dňa 21. 6. 2021 navýšilo rozpočet o 158 024 eur na interiér podľa rozpočtového opatrenia č. 1172/5/K/KV/2021.

Dňom 1. 6. 2021 bol vykonaný zápis údajov o právach HK k nehnuteľnostiam do operátu katastra nehnuteľnosti na LV 3884. Na základe objednávky č. 39 zo dňa 22. 6. 2021 boli vykonané geologické práce firmou GEOfiss s. r. o. Prešov vo výške 23 820 eur.

Opis zákazky interiéru bol odoslaný 18. 6. 2021, na základe ktorého prebieha verejné obstarávanie na interiér. V auguste prebehlo verejné obstarávanie, ktoré zrealizoval PSK – odbor správy majetku a investícií. Prihlásili sa 3 firmy: Conceptools s. r. o., Archima s. r. o. a Ing. arch. Marián Čutka – M Projekt plus. Úspešná bola firma **Archima s. r. o., Prešov**.

Knižnično-informačné služby

Knižnično-informačné služby boli čitateľom v minulom roku poskytované striedavo online a prezenčne, osobnou návštevou, ale aj prostredníctvom výdajného okienka. Priestory vranovskej knižnice boli pre verejnosť otvorené od 1. 2. 2021 v špeciálnom režime – dodržiavanie rozstupov, prekryté horné dýchacie cesty, dezinfekcia rúk, meranie teploty pri vstupe. Dôležitá bola aj dezinfekcia kníh, ktoré sme vyberali z biblioboxu (13 298 kníh) a práve túto možnosť vrátenia kníh čitatelia označili ako komfortnú. Dôležité bolo najmä to, že sme **počas celého roka mali minimum dní zatvorené** (vyše mesiaca) a prístup medzi regály s knihami sme čitateľom umožnili hneď ako to bolo možné. Promptne sme sprístupnili aj objednávky kníh cez emaily a telefonicky.

Knižnično-informačné služby a aktivity knižnice sa museli prispôbiť vzniknutej situácii. Služby čitateľom boli často presunuté do online priestoru a zaviedli sa nové služby, poskytované výlučne cez web. Určite TOP službou, o ktorú čitatelia prejavili veľký záujem, boli výpožičky **e-kníh**.

Príloha č.1

Programový rozpočet				
		Plán 2021	Skutočnosť k 31.12.2021	% plnenia
1.	Počet registrovaných používateľov knižnice	4 000	4 885	122 %
2.	Počet návštevníkov knižnice	55 000	62 488	114 %
3.	Počet knižničných prírastkov	3 400	4 528	133 %
4.	Počet podujatí na podporu čítania a rozvoj komunitných aktivít	400	455	114 %
5.	Počet výpožičiek	100 000	124 101	124 %

Pozn. Všetky ukazovatele programového rozpočtu za rok 2021 sme splnili nad 100 %, najvýraznejší nárast sme zaznamenali v počte uskutočnených podujatí a v počte získaných knižných titulov.

Ďalšie sledované ukazovatele	Skutočnosť k 31.12.2021
Knižničný fond – stav	75 361
Počet titulov periodík	152
Počet úbytkov	688
MVS, vypožičané: 168 kníh, 15 článkov	183
Rešerše	79
Počet výpožičiek zvukových kníh	54
E-knihy - vypožičané	376
E-čitatelia	80
% používateľov z počtu obyvateľov*	22,99 %
Počet návštev webového sídla (www.kniznicavranov.sk)	26 255
Počet vstupov do on-line katalógu na našom webe	12 294
Počet on-line podujatí	196
Počet návštevníkov online podujatí	8 155
Elektronických referenčných službách – zodpovedané otázky (online chat, facebookové správy, mailová komunikácia, zodpovedané telefonické požiadavky)	782
Facebook knižnice – interakcie (lajk, komentár, zdieľanie)	63 256
Instagram knižnice – interakcie (lajk, komentár, zdieľanie)	1 051

* Počet obyvateľov mesta Vranov n. T. k 1.1.2021 bol 21 248.

Registrovaní používatelia knižnice

V roku 2021 registrovaní používatelia našej knižnice aktívne využívali knižnično-informačné služby, hoci v špeciálnom režime pri dodržiavaní protipandemických opatrení, keď bol vstup do knižnice povolený na určitú dobu len s negatívnym PCR či antigénovým testom, alebo v režime OP (očkovanie, prekonanie). **Počet aktívnych používateľov bol 4 885**, čo je o 885 používateľov nad stanovený plán. Do knižnice sa nám podarilo zapísať 329 nových prvákov základných škôl v mesiaci marec počas Týždňa slovenských knižníc. V júni v rámci bibliograficko-informatických príprav bolo zaregistrovaných 89 prvákov stredných škôl a gymnázií a v septembri sme zapísali 79 prvákov stredných škôl.

Návštevníci knižnice

Počet **návštevníkov knižnice v minulom roku bol 62 488**. Z toho návštevníkov na podujatiach usporiadaných knižnicou bolo 29 258. Plán návštevnosti knižnice bol splnený aj mierne prekročený. Súčasným trendom našej knižnice je inovácia služieb, aby knižnica pôsobila ako moderné kultúrne, informačné, vzdelávacie a komunitné centrum mesta a aby ju navštevovalo stále viac a viac obyvateľov. Preto ponúkame v knižnici priestor aj pre voľnočasové a vzdelávacie aktivity, spoločenské podujatia, besedy, klubové stretnutia mladých, stretnutia rodín pri knihe a miesto na relax a oddych. Návštevníkov sme získavali aj vďaka spolupráci s materskými, základnými, strednými školami a špeciálnymi školami pre telesne aj mentálne postihnuté deti i s centrami pre seniorov a inými spolupracujúcimi komunitami. Návštevnosť bola dlhodobo na dobrej úrovni, čo naznačuje, že obyvatelia mesta aj regiónu majú záujem o služby a aktivity knižnice. Počas druhej

a tretej vlny epidémie koronavírusu v zimných mesiacoch sme zaznamenali zvýšenú online návštevnosť knižnice, ktorá nám dopĺňala fyzickú, čiže osobnú návštevu knižnice. Bolo to merateľné cez vstupy v online katalógu knižnice, cez priame návštevy webu (www.kniznicavranov.sk), zodpovedané otázky a požiadavky v elektronických referenčných službách (online chat, facebookové a instagramové správy, mailová i telefonická komunikácia) a iné aktivity návštevníkov na facebooku a instagrame našej knižnice.

Výpožičky

Výpožičné služby knižnice patria medzi základné knižnično-informačné služby a boli poskytované registrovaným používateľom formou absenčných a prezenčných výpožičiek. V minulom roku sme dosiahli **spolu 124 101 výpožičiek rôznych knižničných dokumentov**.

Patrili sem aj výpožičky dokumentov, ktoré knižnica nevlastní, ale je možné o ich výpožičku požiadať sprostredkované prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) z inej knižnice. Službou MVS bolo vybavených 183 požiadaviek čitateľov, vypožičaných bolo 168 kníh a 15 xerokópií článkov. Výpožičky pre našich čitateľov boli v počte 147 a výpožičky zaslané do iných knižníc v počte 21. Ďalej sem zaradujeme aj výpožičky zvukových kníh pre nevidiacich a slabozrakých obyvateľov regiónu, ktorých bolo 54 a výpožičky e-kníh, ktorých bolo 376 a vypožičalo si ich 80 čitateľov.

Knižničné prírastky

Z typologického hľadiska sa knižničný fond dopĺňal monografiami, prevažne beletriou, detskou a mládežníckou literatúrou, poéziou, leporelami, komiksami, ale aj odbornou literatúrou pre dospelých, encyklopédiami, zborníkmi, náučnou literatúrou pre deti a mládež a periodikami.

Prírastky do knižničného fondu sme získavali kúpou, autorským výtlačkom a darmi.

Nakupovali sme z vlastných zdrojov, z finančnej podpory VÚC Prešovského samosprávneho kraja, ktorý akvizíciu podporil sumou 10 000 eur. Ďalej z dotácie z Fondu na podporu umenia na základe schváleného projektu *Nové knihy – nové dobrodružstvo*, ktorý bol podporený sumou 10 000 eur. Spolufinancovanie k tomuto projektu vo výške 1 200 eur nám poskytol VÚC Prešovského samosprávneho kraja. Dostatok finančných prostriedkov nám zvyšuje možnosť výberu titulov pre našich používateľov. Získali sme aj 72 knižných titulov darom a 6 autorských výtlačkov od regionálnych, ale aj neregionálnych autorov – Cyril Melničák, Mária Fečkovičová, Štefan Drozd a Ján Kizling.

Do fondu knižnice sme zaradili **4 528 titulov nových kníh v hodnote 41 472 eur**. Na nákup periodík bolo použitých **2 525 eur**. Celkovo sme na dopĺňovanie knižničného fondu v roku 2021 minuli **43 997 eur**. Vyradených bolo **688 knižničných jednotiek**. Na oddelení bibliografie sa robili nové väzby regionálnych novín – Vranovských novín. Manuálne bolo opravených 26 exemplárov poškodených kníh, ktoré boli zviazané do hrebeňovej väzby. **Stav knižničného fondu k 31.12.2021 je 75 361 knižničných dokumentov.**

Kultúrno-vzdelávacie a výchovno-vzdelávacie podujatia na podporu čítania a rozvoj komunitných aktivít

Vranovskej verejnosti a návštevníkom knižnice boli v minulom roku poskytované podujatia predovšetkým prezenčnou formou. Niektoré sa však kvôli pandémie realizovali cez online priestor. Z celkového počtu 455 zrealizovaných podujatí bolo on-line formou 196, čo je 43%. V online podobe cez FB, web knižnice a cez službu Microsoft Teams prebiehali prezentácie, súťaže, podujatia so zážitkovými workshopmi, edukačné videoprezentácie, kde sme sa s čitateľmi spájali. Zaujímavou upútavkou boli odvysielané videopozdravy od autorov pre deti a mládež, ktorých cieľom bolo motivovať k čítaniu a návšteve knižnice. Online prebiehali aj stretnutia Klubov

mladých aj rodičov. Ďalej boli zrealizované online besedy s autormi pre študentov, kognitívne online tréningy pre seniorov, online čítania príbehov pre deti sledované z materských a základných škôl i online prezentácie e-kníf.

TOP podujatiami, ktoré sa konali prezenčnou formou a zaradzujeme ich ku kultúrno-spoločenským alebo výchovno-vzdelávacím podujatiam, patrili stretnutie s spisovateľmi: M. Staviarskou, D. Dragulová- Faktorovou, V. Šefčíkom, Miroslavou Varáčkovou, s tvorcom komiksov Jiřím Walkrom Procházkom. Stálym „ťahákom“ boli už tradične letné podujatia a aktivity pre deti a to: Denný letný čitateľský tábor Vesmír – hviezdy – hviezdičky, Letné prázdninové štvrtky a LIFE – literárny festival. Jesenné obdobie sa nieslo v duchu aktivít pre dospelých a seniorov. Začali sme konferenciou Aby pamäť nestarla, Trénujme svoju pamäť spoločne – tréningom pamäti pre seniorov. Predstavili sme Multifunkčné centrum – konferenciou kde sme predstavili činnosť centra 4.0. záverečnými vyhodnoteniami tvorivých literárnych, výtvarných a komiksových prác detí a mladých Čítačka s Písačkou 2021 a „Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu“.

V závere roka prebiehali vyhodnotenia tvorivých literárnych, výtvarných a komiksových prác detí a mladých zo súťaží Čítačka s Písačkou 2021 a „Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu“.

Január

Novým úspešným podujatím v mesiaci januári 2021 bola **online Prehliadka prednesov regionálnych povestí**. Podujatie sa konalo dištančnou formou, deti do knižnice zaslali nahrávky svojich prednesov, ktoré si následne pozrela a ohodnotila odborná porota. Do podujatia sa zapojilo 7 základných škôl s 23 nahrávkami. Regionálne kolo súťaže v prednese slovenských povestí **Šaliensky Mat'ko** sa neuskutočnilo z dôvodu pandémie a bolo organizátormi presunutú na mesiac júl 2021.

Hornozemplínska knižnica počas januára pokračovala v online aktivitách, ako sú kvízy či edukačné prezentácie. Mesiac bol venovaný **200. výročiu narodenia Janka Matúšku**, kde čitatelia a priatelia knižnice mohli otestovať svoje vedomosti v online kvíze či pozrieť si edukačnú prezentáciu.

Február

Počas februára sa Hornozemplínska knižnica zapojila do **Národného týždňa manželstva** rôznymi zaujímavými online aktivitami. Tento ročník bol v znamení témy Bezpečne v manželstve. Realizovali sme online besedu so psychologičkou **Mgr. Martou Jonášovou** pre študentov z Gymnázia Cyrila Daxnera s názvom „Recept“ na úspešný vzťah. Študenti voľne diskutovali o tom, čo je rešpektovanie partnera, o budovaní vzťahu a o dôvere ako základe komunikácie v partnerstve. **Duchovný otec Pavol Bober** povzbudil študentov z duchovnej stránky. Jeho prednáška bola venovaná téme Manželstvo je stále in. Súčasťou NTM bola aj tematická výstava kníh o láske a výber kníh z ľúbostnej poézie vo forme videa. Naším čitateľom sme zaujímavou formou ponúkli online kvíz s názvom Viete, že manželstvo...? a tiež o sv. Valentínovi. Záver NTM patril videonávodu, ako si vyrobiť valentínsku záložku do knihy. Pre mladých klubistov sa uskutočnila online prednáška s názvom Bontón pre mladých, kde diskutovali o rôznych zásadách, pravidlách, etikete a etike v spoločnosti.

Marec

Týždňom slovenských knižníc odštartoval tradičný **MAREC – MESIAC KNIHY**, ktorý je zameraný na knihu a čítanie. Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou pripravila aj tohto roku zaujímavé podujatia, ktoré boli zamerané na podporu čítania a zvyšovanie povedomia knižníc. HK pripravila pre svojich čitateľov a návštevníkov 4 podujatia, ktoré realizovala priamo v knižnici, **3 výstavy a 11 online výstupov** (podujatí, videí, kvízov – 8 videopozdravov od známych slovenských spisovateľov), ktoré realizovala v online priestore – na webstránke a na FB knižnice. Počas celého týždňa sme bezplatne zapísali **330** prvákov vranovských základných škôl.

Počet online návštevníkov za celý týždeň TSK bolo 1 541.

Knižnica sa vďaka myšlienke prepojiť tvorbu komiksu s čitateľskou gramotnosťou stala jednou z prvých knižníc na Slovensku, ktorá sa venuje prostredníctvom súťaže tomuto netradičnému druhu umenia. **Top podujatím** počas Týždňa slovenských knižníc bolo 5. marca vyhodnotenie 8. ročníka celoslovenskej súťaže **Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu** a workshop s **doc. PhDr. Petrom Karpinským, PhD.** k tvorbe komiksov. Vyhodnotenia sa zúčastnili ocenení žiaci a žiaci ZŠ Sídlisko II z Vranova nad Topľou, ktorí boli účastní prostredníctvom online prenosu pod vedením p. učiteľky Mgr. Daniely Babiakovej. Vyhodnotenia sa zúčastnilo spolu 30 detí. Komiks sa dnes považuje za samostatné umenie. Ide o spojenie literatúry a výtvarného umenia. V tejto nadregionálnej súťaži na podporu a rozvoja čitateľskej gramotnosti prejavujú deti a mládež svoju kreativitu literárno-výtvarnou formou. Súťaž mala úspech nielen vo vranovskom regióne, ale aj v iných mestách Slovenska, ako je Poprad, Bardejov, Kamenica nad Cirochou, či na Záhorí v meste Sekule. Hornozemplínska knižnica pripravila zborník celoslovenskej literárno-výtvarnej súťaže s názvom Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu, v ktorom ponúkla prehľad všetkých ročníkov súťaže, odporúčania a štruktúru komiksov od doc. PhDr. Petra Karpinského, PhD.

Pre študentov Obchodnej akadémie vo Vranove nad Topľou bola pripravená online beseda s názvom Teória literatúry pre maturantov s literárnym vedcom, spisovateľom a vysokoškolským pedagógom **prof. PhDr. Mariánom Andričíkom, PhD.** Študenti počas besedy nadobudli nové poznatky z teórie literatúry, z generácie Beatnikov a naučili sa, ako správne interpretovať básnický text. Mali tak jedinečnú príležitosť dozvedieť sa zaujímavosti o knižných novinkách, ktoré onedlho spisovateľ vydá.

Špeciálne pozdravy k TSK pre čitateľov Hornozemplínskej knižnice od slovenských spisovateľov pre deti, mládež a dospelých boli zverejňované na webstránke a FB knižnice. Svoje pozdravy zaslali našej knižnici obľúbení spisovatelia pre dospelých **Emily D. Beňová, Kristína Brestenská, Michaela Ella Hajduková.** Z autorov pre deti a mládež: **Valentín Šefčík, Gabriela Futová, Katarína Mikolášová, Zuzana Kubašáková a ilustrátor Filip Horník.**

Žiakom zo Základnej školy v Bystrom bola 3. marca venovaná beseda s **rodinou Staviarskou** z Prešova (otec Viťo a jeho kreatívne deti Marka, Richard a Juraj) o tom, ako vznikol film *Loli Paradička*.

Do týždňa slovenských knižníc sme prispeli aj rómskymi rozprávkami **Romane paramisa**. Chceli sme sa podeliť s bohatstvom od rómskej spisovateľky **Eleny Lackovej** a jej krásnymi rómskymi rozprávkami, pri príležitosti 100. výročia narodenia spisovateľky, ktoré prečítala pre deti Hornozemplínskej knižnice pani Boženka. Z podujatia vznikla video prezentácia o jej živote a tvorbe. Sprievodným podujatím celého TSK bola Jarná burza kníh v knižnici.

Cieľom všetkých podujatí pre deti a mládež je šírenie knižnej kultúry a prehlbovanie vzťahu detí ku knihám a ku knižnici, záujmu o čítanie, a tým aj zvyšovanie čitateľskej gramotnosti.

Knižnica realizovala kultúrno-spoločenské a vzdelávacie aktivity pre deti, mládež a dospelých s dôrazom na podporu čítania, upevňovanie čitateľských návykov, na zmysluplné využívanie voľného času a ponuku preventívnej alternatívy proti asociálnym javom v spoločnosti.

Apríl

Podujatia boli venované tematike **Apríl – mesiac lesov**. V spolupráci s partnerom Lesy SR š. p. sme pripravili sériu vzdelávacích a interaktívnych prednášok pod názvom *Les ukrytý v knihe*, ktoré sa z dôvodu epidemiologických opatrení konali online formou. Prednášky lesníkov boli určené pre deti MŠ a žiakov 1. stupňa ZŠ a zúčastnilo sa ich 225 detí.

Svetový deň zdravia sme si pripomenuli prostredníctvom online besedy s redaktorkou časopisu **Zdravie Mgr. Annou Baláškovou**, ktorej sa zúčastnilo 30 študentov. Témou bolo zdravie, ako sa starať o svoje zdravie a ako zdravá výživa a pohyb vplyvajú na to, ako sa cítime.

Vzdelávacia online prednáška pre stredoškolačkov s názvom **Informačné siete v praxi** bola zameraná na informačné technológie a internetové siete. Účastníci sa od IT developera **Mgr. Matúša Zálepu** dozvedeli, ako funguje internetová sieť, spoznali jej históriu či základné informačné pramene. V apríli bola v priestoroch knižnice sprístupnená **výstava rúšok** pod názvom **Rok po... alebo aké rúška sme nosili** (trvala do 30. 6. 2021), ktorá priblížila rôzne typy rúšok od inštitúcií, dizajnérov, konferenčných firiem, zákazkových krajčírskych, po domácky ušité aj tie, ktoré vyrábala vranovská knižnica nielen pre zamestnancov, ale aj rodinných príslušníkov a pre obyvateľov mesta Vranova nad Topľou. Tiež osobné rúška, vyšívané i háčkované, ručne maľované, detské so zvieracími a rozprávkovými motívami, svadobné alebo rúška pre ženy s rúžom či rúško pre zamilovaných, príležitostné pestrofarebné a veselé rúška, rúška pre deti a vytvorené deťmi, dizajnové rúška, domácky vyrobené rúška rôznych farieb a veľkostí, z klasických materiálov a bavlny. Pozornosť upútali rúška od známych inštitúcií a osobností. Pracovníčky knižnice počas celého obdobia zhromaždili vyše 161 ochranných rúšok. Expozícia ponúkla 80 druhov tých najzaujímavejších. Návštevníci výstavy si mohli pozrieť rúška, respirátory aj ochranné štíty, ktoré vznikali v začiatkoch pandémie pre Nemocnicu s poliklinikou vo Vranove nad Topľou, Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ambulantných lekárov a sociálne slabších občanov. Výstava bola obohatená príbehmi, básničkami, sloganmi a myšlienkami o covidovej situácii z pera spisovateľov Zuzany Kubašákovvej, Valentína Šefčíka, Kataríny Mikolášovej, vranovskej mládeže a študentov, ale aj príbehmi detí, ktoré sú písané ako listy pre pani učiteľku. O reportáž z výstavy prejavili záujem celoslovenské masmédiá, ktoré odprezentovali knižnicu v televízii, rozhlase i tlači. Zúčastnilo sa jej 1 415 návštevníkov.

Máj

Do súťaže **Čitateľských rodín** sa zapojili celé rodiny. Tento rok sa konala online formou a zúčastnilo sa jej 22 súťažiacich. Čitateľské zručnosti a skúsenosti obhájila tohtoročná kráľovná detských čitateľov spolu s **celou rodinou Liliana Ličáková**.

Keďže epidemiologická situácia sa zlepšila, za čitateľov knižnice sme **pasovali prvákov** vranovských ZŠ, ktorí sa po zložení sľubu stali ozajstnými čitateľmi knižnice (v marci nám to opatrenia neumožnili).

Májové dopoludnie sa nieslo v príjemnej atmosfére, ktorú vytvorili študenti vranovského gymnázia spolu so súčasťou slovenskou spisovateľkou **Ivanou Ondriovou**, ktorá sa s mládežníkmi stretla hneď dvakrát. Popoludní to bolo stretnutie s verejnosťou, ale hlavne s členmi literárneho Book clubu a Book clubu Junior, ktorí s autorkou živo diskutovali nielen o jej tvorbe, ale pýtali sa aj na rady ohľadom literárnych pokusov a vlastnej tvorby. Na podujatie prijalo pozvanie 43 návštevníkov.

Rómske etnikum na území PSK. S odborníkom na túto tému Tadeášom Gavalom z PSK diskutovala online stredoškolská mládež.

Trénujeme svoju pamäť spoločne. Tréning pamäti si prišlo precvičiť naživo 22 seniorov. Spolu s certifikovanou trénerkou pamäti **Mgr. Mariannou Majzlíkovou** si vyskúšali rôzne cvičenia, ktoré zvládnu aj sami doma.

Svetový deň médií si knižnica pripomenula na stretnutí s redaktorom Korzára **Michalom Frankom** z Prešova. Podujatia sa prezenčne zúčastnili študenti štátneho gymnázia a online formou študenti cirkevného gymnázia.

Deň víťazstva nad fašizmom. Touto témou sme sa zaoberali na online podujatí s **Miroslavom Gešperom**, vedúcim Oblastného pracoviska Matice slovenskej vo Vranove. Online podujatie bolo pripravené pre 42 študentov Strednej odbornej školy drevárskej.

Jún

Deň detí do knižnice letí. Celý deň boli pre deti pripravené zábavné hry a úlohy. Na príprave Dňa detí sa podieľali aj členovia **BOOK CLUBU**. Zúčastnilo sa ho 50 detí rôznych vekových kategórií. Pre deti a mládež sme v knižnici pripravili série besied so spisovateľmi: **Markou Staviarskou**, **Danušou Dragulovou-Faktorovou** a **Valentínom Šefčíkom**. Spisovatelia absolvovali aj besedy na základných školách vranovského regiónu: ZŠ Čaklov, ZŠ Zámotov a ZŠ Rudlov. Zúčastnilo sa ich 133 žiakov. Mesiac jún sme zavŕšili dvojdňovým top podujatím v rámci projektu **Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu** pod názvom Ako sa tvoria komiksy? a Komiksy hravé i dravé. Počas dvoch dní sme hostili známeho českého spisovateľa a komiksového scenáristu **Jiřího Walkera Procházku** z Prahy. V komiksových workshopoch pre ZŠ Bernolákova, CSSŠ a ZŠ Juh porozprával o histórii komiksov, ich tvorbe a žiaci v pracovných listoch vytvorili vlastné komiksy. Komiksových workshopov sa zúčastnilo 74 detí.

Júl – August

Pre všetkých nadšených čitateľov a hviezdárov vo veku od 6 do 13 rokov sme pripravili **Denný letný čitateľský tábor „Vesmír – hviezdy – hviezdíčky“**, ktorý trval od 19. – 23. júla, a zúčastnilo sa ho 21 detí. Cieľom bola podpora čítania a snaha zvýšiť záujem o knihy s vesmírnou tematikou. Detský letný čitateľský tábor v knižnici začal vesmírnym workshopom s výtvarníčkou Luciou Kanašovou. Zavítal tu aj slovenský spisovateľ Valentín Šefčík, deti absolvovali prednášku s geografom Petrom Lojanom a stavali vesmírne rakety. Navštívili Vihorlatskú hviezdáreň v Humennom a v putovaní za poznaním pokračovali až do Astronomického observatória na Kolonickom sedle, v spolupráci s Vihorlatskou hviezdárňou v Humennom.

Za úspešné podujatie leta hodnotíme tiež **Letné štvrtky v knižnici**, 8 štvrtkov zameraných na rôzne oblasti: **Tvorivý štvrtok** s Boženkou Vargovou, **Literárny štvrtok** s autormi K. Mikolášovou a J. Pochaničom, **Výtvarný štvrtok** s ilustrátorom F. Horníkom, **Tanečný štvrtok** s M. Rusnákovou a rómskou tanečnou skupinou Čiriklóre, **Hudobný štvrtok** s učiteľom hudobnej výchovy R. Zajícom, **Divadelný štvrtok** s bábkovým divadlom Babadlom z Prešova, **Historický štvrtok** so skupinou historického šermu Vikomt zo Sniny a **Športový štvrtok** s lektorkou fitnesskou P. Novákovou. Letné štvrtky navštívilo 433 detí.

Celé letné prázdniny prebiehala súťaž na podporu čitateľskej gramotnosti s názvom **Včelie čítanie** – veľká letná čitateľská súťaž. Deti sa mali možnosť zapojiť do súťaže tak, že si vypožičali knihy z vopred pripraveného zoznamu kníh a následne po prečítaní vyplnili kvíz. Do podujatia sa zapojilo 48 detí. Počas letných mesiacov sme pripravili 4 tematické online výstavy kníh: *Tipy na leto*, *Romantika v lete (2x)*, *Spomienky na Milana Lasicu, 77. výročie SNP* a tiež prednášky *Krok do minulosti*, ktoré boli spojené aj s výstavou dobových predmetov z 2. svetovej vojny.

V auguste prebiehali dve online súťaže *Kniha roka PSK 2020* a *Keď kniha cestuje* (o dovolenkovú fotografiu pri čítaní knihy). V rámci letných mesiacov sa uskutočnili dve stretnutia s rodičmi rámci cyklických podujatí **Piatky pre matky**. V mesiaci júli sme sa stretli s mestskými policajtmi **Petrom Lengvarským** a **Ladislavom Tóthom** k téme **Bezpečnosť detí na cestách** (zúčastnilo sa 35 detí). Rodičia a deti sa oboznámili s niektorými pomôckami, ktoré policajti používajú pri práci, a dozvedeli sa veľa dôležitých informácií. Medzi augustové prázdninové podujatie patrilo **Veselý tanečný piatok** pod vedením tanečnej lektorky Martiny Rusnákovej, zúčastnilo sa ho 12 detí.

September

Septembrové aktivity sme rozbehli Literárnym festivalom „**LiFe Vranov**“, ktorého súčasťou boli stretnutia so spisovateľmi. Hostovali tu **Zuzana Kubašáková**, ktorá sa stretla so žiakmi ZŠ Bernolákova, autor **Valentín Šefčík** besedoval so žiakmi Cirkevnej spojenej školy, **Marka Staviarska** navštívila Obecnú knižnicu v Rudlove, **Gabika Futová** bola v ZŠ Čaklov, **Katarínu Škorupovú** privítali v ZŠ Dlhé Klčovo, **Katarína Mišovičová** navštívila ZŠ Nižný Hrušov. Do podujatia sa zapojilo 6 základných škôl vranovského regiónu so 148 žiakmi.

Vyvrcholením festivalu bol **Literárny večer** v hoteli Patriot, kde sa stretli všetci autori, a moderovala ho moderátorka **Zuzana Belková z RTVS**, zúčastnila sa ho aj vedúca odboru kultúry PSK Emília Antolíková. V rámci projektu Vranovské knihodni sme privítali na besedách aj dve slovenské spisovateľky **Janu Pronskú a Emily D. Beňovú**.

Úspešnou bola prednáška pre študentov Obchodnej akadémie **Aby pamäť nestarla...** s trénerkou pamäti z Česka **Janou Vejsadovou**.

V Majerovskom kaštieli sme realizovali dvojdnú medzinárodnú konferenciu **Aby pamäť nestarla...** Odborným garantom projektu bola profesorka **PhDr. Beáta Balogová PhD.**, dekanka Filozofickej fakulty PU v Prešove. Hlavnou témou boli skúsenosti s tréňovaním pamäti počas Covid-19. Skúsenosti si odovzdali tréneri pamäti s biblioterapiou, muzikoterapiou a poetoterapiou zo Slovenska, Čiech a Poľska.

Byť EKO je in bolo podujatie venované ekologickému pohľadu nielen na život, ale hlavne podpore čitateľskej gramotnosti detí s hosťom a lektorom **Thomasom Puskailem**. Populárny moderátor a spevák odštartoval nielen ekologickú podobu Hornozemplínskej knižnice, ale zároveň s deťmi slávnostne uviedol do života „**knižničné**“ **akvárium** plné farebných rybičiek a rastlín. Podujatia sa zúčastnilo 21 žiakov zo ZŠ Sídliisko II. V septembri sa uskutočnilo aj stretnutie s rodičmi a ich deťmi v rámci cyklických podujatí **Piatky pre matky**. Keďže september bol zameraný na **EKO** aktivity nielen pre deti, ale aj pre dospelých, aj na toto stretnutie zavítal populárny spevák a tanečník **Thomas Puskailem**, ktorý deťom zábavnou formou priblížil tematiku recyklácie jednoduchým a hravým spôsobom. (zúčastnilo sa ho 15 detí s rodičmi). Cieľom bolo zvýšiť ekologické povedomie detí a ich rodičov.

V mesiacoch august až september bola detským návštevníkom sprístupnená tiež putovná výstava **Slniečko** pri príležitosti 90. výročia založenia najstaršieho umelecko-literárneho časopisu pre deti.

Október

V októbri sa knižnica zvlášť venovala starším občanom, pre ktorých pripravila podujatia a aktivity, ktoré boli určené priamo im.

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším sa každoročne 1. októbra koná stretnutie milovníkov písaného slova i amatérskych autorov. Bol to 10. ročník nesúťažnej prehliadky vlastnej tvorby a prednesu poézie a prózy pod názvom **Ateliér duše**. Umelecké slovo bolo prepojené s hudobným doprovodom v podaní **DFS Cifroško**. Pozvanie prijalo 30 recitátorov.

Pravidelne v utorky sme sa v knižnici venovali kognitívnemu tréningu pod názvom **Fitness pre mozog**.

Podporovali sme stretávanie sa seniorov a detí – vnúchat. Prijemné slovo si pripravili deti z materských škôl formou online prednesov básní s názvom **Poviem ti básničku pre deduška a babičku**. Tohto roku sa zapojilo 12 MŠ s 24 videonahrávkami, z ktorých bolo vybratých 5 najlepších.

Svoje kreatívne zručnosti si seniori mohli prednostne počas celého mesiaca októbra vyskúšať v Makerspace dielni, kde okrem 3D tlačiarne bol k dispozícii aj šijací a vyšivací stroj.

Pri knižnici pracoval aj Klub aktívnych seniorov.

Vyhodnotili sme regionálnu literárno-výtvarnú súťaž **Čítačka s písáčkou 2021**.

Do tohtoročnej súťaže sa zapojilo 220 žiakov, ktorí zaslali spolu 235 prác, z toho 161 výtvarných a 74 literárnych. Zúčastnilo sa jej 11 škôl a to vďaka pedagógom zo ZŠ Bernolákova, Cirkevnej spojenej školy Vranov, ZŠ Lúčna, ZŠ Bystré, ZŠ Rakovec, ZŠ Sídliisko II, ZŠ Juh, ZŠ Sačurov, ZŠ Davidov, ZŠ Čaklov, ZŠ Májové námestie 1 Prešov. Spisovateľka **Alžbeta Verešpejová** bola hodnotiteľkou literárnych prác, výtvarnú časť posudzoval ilustrátor **Miroslav Regitko** a moderátorka **Alžbeta Madejová** hodnotila interpretačnú zložku. V rámci projektu Čítačka s písáčkou bol vydaný zborník víťazných prác.

V rámci **Ekoaktivít** sme hostili Morgonrock – bábkové divadlo, ktoré deťom zahralo podujatie *Tri kocky droždia*. Divadelného predstavenia sa zúčastnili žiaci zo ZŠ Kamenná Poruba. Medzi ďalšími hosťami, ktorí šírili ekologickú osvetu, boli majitelia bezobalového obchodu **Finom a pani Anna Kaščáková**, ktorá vysvetlila pojem upcyklácia a s deťmi šila z nepoužívaných látok gumičky do vlasov. Podujatie ukončil výtvarnou dielňou z recyklovaných materiálov **Mgr. art. Ján Kostelník**, ktorý s deťmi vytvoril ekologického robota. Na Ekoaktivitách sa zúčastnilo 324 detí.

Tvorivé dielničky pre deti sa realizovali počas jesenných prázdnin, kde si mohli vyrobiť zaujímavé jesenné dekorácie. V rámci dobrovoľníctva sa ho zúčastnili aj členky *Book Clubu* a 73 detí.

November

Top podujatím mesiaca bolo vyhodnotenie 9. ročníka nadregionálnej súťaže **Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu** a komiksový workshop s **doc. Petrom Karpinským, PhD.**, ktorý navštívil knižnicu a ocenil talentované deti a mládež. Spisovateľ a jazykovedec Peter Karpinský počas komiksového workshopu priblížil, ako správne tvoriť komiks, ako si vytvoriť návrh, farebné spracovanie a kompozíciu obrázkov. Prostredníctvom komiksu sa snažíme deťom ukázať cestu ku knihe.

Teens' DAY – 2. ročník podujatia pre teenegerov. Odštartoval ho zaujímavou prednáškou storyteller **Peter Gärtner**, hosťovala aj úspešná spisovateľka pre YA **Miroslava Varáčková**, ktorá stredoškólakom zodpovedala na otázky o jej tvorbe a motivovala ich k čítaniu. Vizážistka z Vizáž & Kozmetika **Martina Jacková** vysvetlila študentkám, aká dôležitá je starostlivosť o pleť, a grafická dizajnérka **Adriána Švarná** im priblížila svet reklamy.

Pre seniorov pokračovali cyklické stretnutia tréningov pamäti **Mozgový jogging** a počítačový kurz **Lahko a rýchlo s mobilom a počítačom**. Nechýbalo stretnutie so seniormi z *Klubu aktívnych seniorov* na tému RETRO spomienky.

Fotokurz s profesionálnym fotografom **RM-Media Róbertom Majzlíkom** bol venovaný mládeži, kde získali informácie o tom, ako jednoducho pracovať s fotoaparátom a ako správne nafotiť predmety. V rámci 2. ročníka literárneho festivalu **LIFE VRANOV** realizovala knižnica pre študentov gymnázia workshop s názvom **K rozvoju čitateľskej gramotnosti zážitkovou cestou** s lektorkou a metodičkou **Mgr. Ľubicou Bekéniovou**. Študenti interaktívne pracovali s básňou P. O. Hviezdoslava, vyskúšali si rôznorodé motivačné aktivity a dramatizáciu textu.

Na odbornom seminári **Slovenčina na slovičko** pedagógovia slovenského jazyka spoločne s lektorkou **Mgr. Vierou Smolákovou, PhD.** mali možnosť získať skúsenosti, vedomosti a kreatívne možnosti pre prácu so žiakmi.

Novembrovou otváracou **online konferenciou** bol predstavený samotný projekt **Multifunkčné centrum 4.0.**, jeho činnosti a aktivity. Počas konferencie vystúpila rómska detská tanečná skupina Čiriklore pod vedením Dušana Plichtu. Konferencia pokračovala príhovormi predsedu Prešovského samosprávneho kraja PaedDr. Milana Majerského, PhD., riaditeľky Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou Mgr. Danky Molčanovej, vedúcej oddelenia správy programov, odbor grantov EHP a Nórska, MIRRI SR Ing. Jany Dackovej. Prihovorili sa aj partneri projektu PhDr. Gabriela Vašková (Informačný a vzdelávací inštitút, Nižný Hrušov), Ľubica Zubková (starostka obce Dlhé Klčovo), Mgr. Lenka Antolová (Súkromná základná umelecká škola Jastrabie nad Topľou). Projekt Multifunkčné centrum 4.0 predstavila metodička knižnice Mgr. Marianna Majzlíková. Je podporený z Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu SR v rámci programu „LDI – Miestny rozvoj, odstraňovanie chudoby a inklúzia Rómov“.

December

Zapojili sme sa do projektu **Celé Slovensko číta deťom** v čase adventnom a oslávili sme sv. Mikuláša online formou so ZŠ Kamenná Poruba. Deťom sa prihovoral sv. Mikuláš s anjelikom, ktorý im prečítal vianočný príbeh. Online podujatia sa zúčastnilo 107 žiakov.

Na sviatok sv. Mikuláša sme privítali v knižnici spisovateľa **Valentína Šefčíka**, ktorý sa stretol s deťmi zamestnancov knižnice a porozprával im o novej knihe **Zázraky**. Mikuláš s anjelikmi a čertom priniesol deťom bohaté mikulášske balíčky.

Knižnica pripravila odborný webinár pre učiteľky materských škôl a obecných knihovníkov na podporu čitateľskej gramotnosti s lektorkou **Mgr. Darinou Babjačkovou** s názvom **Čitateľskú gramotnosť neučíme, čitateľskou gramotnosťou žijeme**.

Predvianočný čas sme si pripomenuli nádhernou výstavou **Vianočné variácie**, ktorú knižnica zorganizovala v spolupráci so SOŠ Čaklov a pánom **Jánom Časarom**. Prišli si ju prezrieť žiaci vranovských základných škôl. Na workshope nechýbala perníkárka **Viera Obrinová**. Deti a mládež videli názorné ukážky, ako sa zdobia medovníky a ako sa vyrábajú vianočné ikebany.

Knižnično-informačné fondy

Knižničný fond je súborom systematicky radených knižničných dokumentov (kníh, periodík a špeciálnych dokumentov), ktoré knižnica nadobúda v súlade s jej funkciou a zameraním, a slúži k výpožičke jej používateľom. Cieľom Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou v roku 2021 bolo knižničný **fond systematicky dopĺňať kvalitnou umeleckou i populárnou literatúrou** z domácej, ale aj zahraničnej literárnej produkcie, a zabezpečiť tak spokojnosť používateľov. Našou úlohou bolo realizovať stálu akvizíciu knižničného fondu, a to nákupom z rôznych zdrojov a od rôznych distribútorov, všetky získané dokumenty spracovať vytváraním bibliografických záznamov v knižnično-informačnom systéme Dawinci, aktualizovať online katalóg knižnice, spoluvytvárať databázu dokumentov slovenských knižníc, a tak poskytovať komplexné knižnično-informačné a bibliografické služby.

Knižničný fond Hornozemplínskej knižnice je súborom systematicky radených knižničných dokumentov (kníh, periodík a špeciálnych dokumentov), ktoré knižnica nadobudla v súlade s jej funkciou a zameraním a **slúžia k výpožičke jej používateľom**.

Knižničný fond bol doplnený aj prírastkami, ktoré sme získali darmi a autorskými výtlačkami. Systematickým sledovaním knižno-predajného trhu, podrobnou selekciou a vhodným výberom literatúry sme aj v roku 2021 pokračovali v budovaní kvalitného a pestrého knižničného fondu pre všetky vekové kategórie a sociálne skupiny.

Akvizícia Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou spočívala v získavaní aktuálnych dokumentov a takých, o ktoré čitatelia javia záujem. Prieskumom trhu (cez online internetové kníhkupectvá a vydavateľstvá, printové katalógy, reklamné ponuky i osobné návštevy distribútorov a pod.) sa uskutočňoval výber a objednávanie literatúry. Rozhodujúcim kritériom bol interný plán dopĺňovania knižničného fondu a finančný rozpočet určený na nákup knižných titulov v danom období. Počas celého roka pracovníci Útvary knižnično-informačných fondov sledovali a evidovali požiadavky svojich používateľov, pravidelne dopĺňali a budovali knižničný fond so širokým tematickým záberom.

Nákup literatúry sa kvôli pandémie zabezpečoval a uskutočňoval prevažne online.

Spolupracovali sme so stálymi knižnými dodávateľmi, na základe už uzatvorených obchodných zmlúv o predaji publikácií a o poskytovaní rabatu (od 15 % do 35 %), a rozvinuli sme spoluprácu aj s malými vydavateľmi, kníhkupcami a vydavateľstvami, aby sme aj ich kúpou finančne podporili. Boli to: Kníhkupectvo na korze Humenné, Slovenská národná galéria, Slovenské národné múzeum, ÚLUV Bratislava, Artforum Prešov, Litera – Vranov n. T., Panta Rhei – predajňa Vranov n. T.

a iní. V novembri 2021 sme sa zúčastnili knižného **veľtrhu Bibliotéka a pedagogika v Bratislave**. Z dôvodu protipandemických opatrení sa však veľtrhu zúčastnilo len málo knižných predajcov. Preto sme navštívili aj miestne kníhkupectvá v Bratislave, kde sme uskutočnili nákup literatúry.

Na novozískané knižné tituly sa vytvárali katalogizačné záznamy podľa aktuálnej Metodiky popisu kníh vo formáte MARC 21, s interpretáciou pravidiel RDA a tie boli priebežne vkladane do systému Dawinci. Odborná evidencia prírastkov knižničného fondu sa viedla v prírastkovom zozname a evidencia úbytkov v úbytkovom zozname, ktorý je v elektronickej aj printovej forme.

Aktualizácia knižničného fondu je dynamický proces, preto popri systematickom dopĺňaní aj **pravidelne vyradzujeme opotrebované, zničené, stratené a zastaralé exempláre**.

Vyradovanie knižničných jednotiek prebieha v súlade so zákonom 126/2015 Z. Z. o knižniciach a vyhláškou MK SR č. 201/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vedenia odbornej evidencie knižničných dokumentov a o revízii a vyradovaní knižničného fondu v knižniciach. Fond knižnice udržiavame čo najdlhšie funkčný tým, že venujeme osobitnú pozornosť aj jeho ochrane. Elektronicky sa ochrana fondu zabezpečuje elektronickým zabezpečovacím zariadením (elektronickou bránou) a fyzická ochrana fondu pred opotrebovaním sa zabezpečovala na oddeleniach služieb obalovaním nových kníh do ochrannej fólie. Stav knižničného fondu **k 31.12.2021 je 75 361 knižničných dokumentov**.

Bibliografická činnosť

Odborná bibliograficko-informačná činnosť v oblasti spracovania súbežnej regionálnej bibliografie postupovala v rámci koncepcnej a metodickéj činnosti podľa stanoveného plánu práce na rok 2021, v súlade s metodikou požiadaviek a pokynov Slovenskej národnej knižnice v Martine a kooperatívnej spolupráce knižníc Prešovského kraja. Na oddelení bola zabezpečená kompletizácia a väzba regionálnych periodík za rok 2020 Vranovské novinky online a Hanušovské noviny. Pristúpilo sa k reštaurovaniu väzby starých čísel vranovských novín (ročníky: 1969, 1970, 1971, 1974, 1972, 1973, 1980,1990).

Súbežná regionálna bibliografia

a/ MODUL Katalóg – DB Dawinci. Spolu bolo vyexcerpovaných, klasifikovaných a vložených **600 bibliografických záznamov**. Na oddelení bibliografie sa uchovávalo 35 titulov regionálnych periodík. Retrospektívne boli vkladane bibliografické záznamy z klasických kartoték.

b/ Informaticko-analytická činnosť

Na oddelení bibliografie bolo vypracovaných **79 rešerší**. Rešerše sa spracovávali priebežne pre používateľov a korporácie. Objednávky sa prijímali osobne, telefonicky alebo elektronickou poštou. Výstupy sa poskytovali v tlačenej forme alebo elektronicke.

c/ Konzultačné a referenčné služby

Konzultácie používateľom pre orientáciu v knižnično-informačných zdrojoch, katalógoch, vyhľadavanie dokumentov, kníh a článkov. Počet poskytnutých bibliografických a faktografických informácií: 980

d/ spracovanie biografických profilov osobností regionálneho alebo celoslovenského charakteru.

Edičná činnosť

VT knižnica 2020 / Marianna Majzlíková, Beáta Ocilková ; zodp. red. Danka Molčanová.

Vranov nad Topľou: Hornozemplínska knižnica, 2021. - 14 s.

Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu / Viera Zálepová, Ľuboš Demčák, Veronika Ferková ; zodp. red. Danka Molčanová. - Vranov nad Topľou: Hornozemplínska knižnica, 2021. - 17 s.

Oddelenie sa výrazne podieľalo a spolupracuje na vydaní regionálnej publikácie **75 rokov dychovej hudby v regióne Vranov nad Topľou**. V rámci oddelenia bol spracovaný výskum, verifikácia a podklady - dokumenty, články, scany a materiály k vydaniu pripravovanej monografie **100 rokov vranovskej knižnice**, ktorá vyjde v roku 2022 pri príležitosti 100. výročia vzniku knižnice. V rámci edičnej činnosti knižnica vydala aj **stolové a nástenné kalendáre**, pri 100. výročí knižnice.

Metodická a poradenská činnosť

Činnosť regionálnej metodiky bola značne obmedzená z dôvodu dodržiavania opatrení súvisiacich s pandemickou situáciou na celom území Slovenska. Po aktualizácii Zoznamu knižníc na MK SR bolo v roku 2021 vo vranovskom regióne z celkového počtu **66 obcí a 2 miest aktívnych 25 obecných knižníc, 1 mestská knižnica a 1 regionálna knižnica**. V mesiacoch marci a apríli bola obecným knižniciam v regióne poskytnutá odborná pomoc pri štatistickom spracovaní a vyplňaní Kultu 10 – 01 – výkazu o činnosti ich obecnej knižnice a telefonické poradenstvo pri vypracovaní podkladov k získaniu finančných prostriedkov z projektov. Telefonické, emailové a osobné konzultácie so starostami alebo knihovníkmi sa týkali spracovania žiadostí o finančnú dotáciu z FPU k projektovej výzve 5.1.3 Podujatia a vzdelávacie aktivity a 5.1.4 Akvizícia knižníc (z FPU).

Od apríla sa uskutočnili osobné metodické návštevy v siedmich obecných knižniciach, ktoré boli zamerané na registráciu a zaškolenie v KIS BIBLIB, pomoc a usmernenie v projektovej činnosti, akvizíciu nových dokumentov a pomoc pri vyradovaní opotrebovanej literatúry. Metodicky sme navštívili a usmernili: Obecnú knižnicu (OcK) Rudlov, OcK Sečovská Polianka, Mestskú knižnicu Hanušovce nad Topľou, OcK Majerovce, OcK Babie, Školskú knižnicu Čaklov a Školskú knižnicu Bystré. S OcK Dlhé Klčovo prebehli metodické prezenčné konzultácie v HK k vyhodnoteniu projektu, nákupu knižničného fondu z kníhkupectiev a k spolupráci pri organizovaní podujatí.

V 3. štvrtroku sa uskutočnili dva vzdelávacie webináre v spolupráci s firmou SVOP Bratislava, pod názvom **BIBLIB v obecných knižniciach**, ktoré prezentovali knižnično-informačný systém určený pre automatizáciu obecných a školských knižníc.

Knižnice, ktoré sú zautomatizované v KIS BIBLIB: OcK Rudlov, OcK Sečovská Polianka, MsK Hanušovce nad Topľou, OcK Majerovce, Školská knižnica Čaklov, Školská knižnica Bystré. V KIS BIBLIB pracuje aj OcK Soľ (od roku 2019). OK Dlhé Klčovo využíva KIS MASK. OcK Sedliská má vlastný elektronický systém.

V jednaní o knižnično-informačnom systéme sú Obecné úrady a OcK Malá Domaša, Kamenná Poruba a OcK Komárany, OcK Dlhé Klčovo. Ostatné knižnice vedú základné knižničné evidencie jednoduchým manuálnym spôsobom.

V septembri sme realizovali metodickú návštevu do OcK Dlhé Klčovo, kde prebehli rokovania so starostkou obce o zavedení systému KIS BIBLIB.

Poskytli sme metodickú pomoc Mestskej knižnici v Hanušovciach nad Topľou – vyradovanie zastaralej a opotrebovanej literatúry a vkladanie aktuálnych titulov do KIS BIBLIB.

Za pomoci metodického oddelenia a pracovníkov knižnice boli zrealizované revízie knižničného fondu a zároveň vyradenie poškodenej literatúry, doplnenie fondov obecných knižníc z darov Hornozemplínskej knižnice.

Vnútorňa metodická činnosť bola zameraná na prípravu a spracovanie Záverečnej správy o činnosti a hospodárení knižnice za rok 2020.

Na vypracovanie a porovnanie štandardov, štatistických vyhodnotení činnosti a výkonov za uplynulý rok. Na vypracovanie Plánu o činnosti na rok 2022.

Na zhotovenie a odoslanie Ročného výkazu o knižnici KULT 10-01 za rok 2020.

Pre Knižničný inštitút SNK v Martine sme odoslali Prieskum o štatistike knižníc. Krajskej knižnici v Prešove bola spracovaná a doručená aktualizácia metodického pokynu k určovaniu štandardov pre verejné knižnice.

Tiež sme sa sústredili na spracovanie dotazníka pre obecné knižnice a ich zriaďovateľov (online seminár Ako zachrániť obecné knižnice, KI SNK), na aktualizáciu databázy obecných knižníc, starostov a ich kontaktov.

V oblasti odborného vzdelávania boli organizované online porady, webináre a online prezentácie, ktoré smerovali ku skvalitneniu práce v knižnici, ktorých sme sa zúčastňovali.

Boli to: online Porada riaditeľov a metodikov PK (KPOH) k štatistickému vykazovaniu KULT 10-01, k KIS Dawinci, online webinár Štandard pre verejné knižnice, online webinár Propagačné materiály online, online seminár Knižnice na sociálnych sieťach a webe, odborný seminár Štatistické zisťovanie o knižniciach, online seminár Syndróm vyhorenia u knihovníka, online seminár Motivácia v profesii knihovník, online seminár Celoživotné vzdelávanie knihovníkov, Negociačné schopnosti knihovníka, Motivačné aktivity s detským čitateľom, Stretnutie CVTI SK a knižníc, INFOS, Benchmarking verejných knižníc, Tvorba PR videa v knižnici, Porovnania a nastavenia výstupov v KIS Dawinci a iné.

Prehľad knižníc v regióne Vranov nad Topľou

P. č.	AKTÍVNA KNIŽNICA	P. č.	ŠKOLSKÁ KNIŽNICA	P. č.	NEAKTÍVNA KNIŽNICA	P. č.	NEMÁ KNIŽNICU
1.	Babie	1.	Čaklov	1.	Girovce	1.	Cabov
2.	Banské	2.	Čičava	2.	Hermanovce	2.	Detrik
3.	Benkovce	3.	Davidov	3.	Jasenovce	3.	Ďapalovce
4.	Bystré n. T.	4.	Hlinné	4.	Nižný Kručov	4.	Ďurd'oš
5.	Čierne n. T.	5.	Holčíkovce	5.	Radvanovce	5.	Giglovce
6.	Dlhé Klčovo	6.	Sedliská *	6.	Remeniny	6.	Jastrabie
7.	Hanušovce n. T.	7.	Sol' *	7.	Žalobín	7.	Juskova Voľa
8.	Hencovce					8.	Kamen. Poruba
9.	Kladzany					9.	Kučín
10.	Komárany					10.	Kvakovce
11.	Malá Domaša					11.	Medzianky
12.	Matiaška					12.	Merník
13.	Nižný Hrabovec					13.	Michalok
14.	Nižný Hrušov					14.	Nová Kelča
15.	Ondav. Matiašovce					15.	Pavlovce
16.	Petrovce					16.	Petkovce
17.	Rudlov					17.	Piskorovce

18.	Sačurov					18.	Poša
19.	Sečovská Polianka					19.	Prosačov
20.	Sedliská					20.	Rafajovce
21.	Slovenská Kajňa					21.	Ruská Voľa
22.	Soľ					22.	Skrabské
23.	Tovarné					23.	Štefanovce
24.	Vranov n. T.					24.	Tovar. Polianka
25.	Vyšný Kazimír					25.	Vavrinec
26.	Vyšný Žipov					26.	Vehec
27.	Zámutov					27.	Vlača
28.	Majerovce					28.	Zlatník

Legenda:

NZ – novozriadená knižnica v roku 2020 , OČ – obnovenie činnosti knižnice v roku 2020, R – rekonštrukcia priestorov knižnice (dátum predbežného ukončenia rekonštrukcie) , * v obci sa nachádza aj školská aj obecná knižnica

Klubová činnosť

Book Club a Book Club junior

Klubová činnosť nezastala aj napriek epidemiologickým obmedzeniam, ale presunula sa do online priestoru, ba dokonca sa rozšírila o ďalšiu skupinu žiakov a študentov. Vznikla podskupina **Book Club junior**, kde sa rovnako ako jeho staršia verzia zameriava na rôzne spoločenské témy, ktoré sa v diskusiách objavujú medzi jednotlivými členmi skupiny. Prioritnou a hlavnou náplňou tejto skupiny je podpora a realizácia vlastnej tvorby dobrovoľného tvorivého písania. Po gramatickej úprave a súhlase oboch strán sa literárna tvorba členov zverejňuje na stránke, kde je dostupná pre širokú verejnosť. Aktuálne sa tešíme z 5 aktívnych autorov. Pre kvalitné písanie umožňujeme členom Book Clubu stretávať sa aj so spisovateľmi rôznych žánrov, kde sa môžu opýtať, poradiť a tvoriť pod taktovkou skúsených profesionálov. Uskutočnili sa už stretnutia so spisovateľom poézie pre deti a mládež Valentínom Šefčíkom, autorom komiksov Jiřím Walkerom Procházkom a autorkou románov Ivanou Ondriovou.

Keďže epidemiologická situácia sa uvoľnila, od mája 2021 sa stretnutia opäť realizovali fyzicky na oddelení pre deti a mládež. Počet stretnutí bol 18, z čoho Book Club sa na oddelení stretol 10x a zúčastnilo sa ho 106 čitateľov. Book Club junior sa stretol prezenčne na oddelení 8x a zúčastnilo sa ho 75 čitateľov. Členovia sa aktívne zapájali do dobrovoľníctva v knižnici.

Stretnutia prebiehali pravidelne 2x týždenne od začiatku septembra. Mladí aktívne spolupracovali a pomáhali aj pri realizácii podujatí, napr. Letné štvrtky v knižnici a Denný letný čitateľský tábor v knižnici. Počas leta sa klub stretol 7x a zúčastnilo sa ho 86 študentov SŠ.

V 3. štvrtroku 2021 sa obe skupiny spolu stretli v online priestore 23x. Počet zúčastnených spolu bol 236, z toho Book Club tvorilo 183 a Book Club junior 51 zúčastnených. V 4 Q. 2021 sa stretnutia opäť realizovali fyzicky na oddelení pre deti a mládež. Počet stretnutí bol 16, z čoho Book Club sa na oddelení stretol 8x a zúčastnilo sa ho 78 čitateľov. Book Club junior sa stretol prezenčne na oddelení 8x a zúčastnilo sa ho 68 čitateľov. Členovia sa aktívne zapájali do dobrovoľníctva v knižnici. Od novembra sa stretnutia realizovali opäť v online priestore prostredníctvom platformy Teams a Gmail. Online stretnutí sme zrealizovali 16 z čoho Book Club 8x so 106 účastníkmi a 8x sa realizoval aj Book Club junior s počtom účastníkov 84.

Stretnutia prebiehali pravidelne 2x týždenne od začiatku septembra a pokračovali naďalej pravidelne ale už v online priestore.

Mladí aktívne spolupracovali a pomáhali aj pri realizácii podujatia Teens day, ktoré sa uskutočnilo 16. novembra.

Kto sa hrá, nehnevá

Počas sledovaného obdobia pracoval v knižnici Klub moderných spoločenských hier pod názvom *Kto sa hrá, nehnevá*. Stretnutia sa konali raz týždenne, vždy v stredu od 15.00 do 18.00 hod. a boli určené širokej verejnosti. Cieľom Klubu moderných spoločenských hier je poskytnúť deťom, mládeži a dospelým priestor na aktívne trávenie voľného času a zábavu. Spoločenské hry sú ideálne pre rozvoj logického myslenia, stratégie a fantázie. Ich hraním sa deti učia, ako dodržiavať pravidlá, ako byť spravodlivý a ako sa vyrovnávať s prehrou. V 4. kvartáli sa stretnutia Klubu moderných spoločenských hier uskutočnili oproti minulým rokom v menšom počte, v dôsledku pandemických opatrení. Celkovo sa konalo 16 stretnutí, pričom sa ich zúčastnilo 72 detí, mládeže i dospelých.

Klub mladých čitateľov (KMČ)

Klub pracuje pri oddelení pre dospelých čitateľov. KMČ je stretnutie mládeže nad 15 rokov, zameraný na podporu čítania študentov stredných a vysokých škôl na odbornej úrovni. Evidovaných členov klubu je 24. Klubová činnosť v mesiacoch január, február a marec 2021 bola zameraná predovšetkým na online aktivity (kvízy, puzzle, prednášky, prezentácie). Členovia klubu sa stretávali raz mesačne v online priestore, uskutočnili sa 3 online stretnutia. V januári sa členovia klubu venovali téme *Alexander Dubček v slovenských dejinách*. Témou februárového stretnutia bol *Bontón pre mladých*, v marci bola aktuálna téma online stretnutia *Knihy na doma*.

V mesiacoch apríl – jún, keď sa uvoľnili opatrenia, sa uskutočnili 2 prezenčné stretnutia. V apríli sa členovia klubu venovali ekotematike, kde prezentovali zaujímavý ekovýrobok zo svojej domácnosti. Študenti sa zapojili do súťaže *Knihy roka PSK 2020*, kde hlasovaním podporili regionálnu knihu *Lomnica v premenách času*. V rámci Svetového dňa masmédií sa stretli so spisovateľkou Ivanou Ondriovou, kde sa zúčastnilo 5 členov Klubu mladých čitateľov. Študentom sme dali do pozornosti súťaž *Komiksiáda* alebo komiksom k čítaniu.

V rámci výzvy *Hľadá sa jednotkár* na konci školského roka – za vynikajúce výsledky vysvedčenia získala členka klubu Miroslava Hirková knižnú odmenu.

Klub aktívnych seniorov

Cieľom klubu aktívnych seniorov je vytvoriť komunitu ľudí, ktorí sa chcú spoločne v knižnici vzdelávať, zabaviť, oddýchnuť a zrelaxovať pri edukačných prednáškach, logických, vedomostných hrách či literárnych besedách. Do Klubu aktívnych seniorov patrí 10 členov.

Od januára do marca sa seniori v online priestore stretli 3x. V rámci Literárnych štvrtkov sme v mesiacoch apríl – jún pravidelne predstavovali (v knižnici, ale aj v online priestore) seniorom knižné novinky. Zároveň v online priestore mali možnosť precvičiť si pamäť prostredníctvom rôznych úloh a hier, ako napríklad puzzle, doplňovačky a rozhádzané slová. Nechýbala súťaž k Veľkej noci, kde mali zaslať fotografiu, aké tradície a symboly zachovávajú vo svojich domácnostiach.

V máji prebiehala v knižnici výstava k M. R. Štefánikovi, ktorú ocenili najmä členovia klubu seniorov. Systematicky sme im ponúkali online kvízy z rôznych oblastí ako pohybom k zdraviu, osobnosť M. R. Štefánika, osobnosť Alexandra Dubčeka a iné.

Počas mesiaca júla si seniori mohli pozrieť výstroje a výzbroje z druhej svetovej vojny v rámci inštalovanej výstavy *Krok do minulosti*.

Klub rodičov - Piatky pre matky

Prvé stretnutie mamičiek sa konalo 6.11.2015 pod názvom Mamiklub. Neskôr sa stretnutia stali pravidelnosťou. V rámci stretnutí sme pre mamičky a ich deti pripravovali počas rokov 2015 – 2021

veľa kultúrno-spoločenských a edukačných podujatí s rôznym zameraním. Boli to stretnutia so psychologičkou a pedagogičkou z MŠ, odborné stretnutia s pediatrom, laktačnou poradkyňou, k bio výžive, s pracovníčkou Slovenského Červeného kríža a mnoho ďalších vzdelávacích podujatí. Naším poslaním bolo pomáhať mamičkám, aby v deťoch objavovali ich výnimočnosť, talent a ďalej ho v inšpiratívnom prostredí knižnice rozvíjali. Cítili sme potrebu vytvoriť pre matky so zdravými, ale aj znevýhodnenými deťmi priestor, kde sa budú chcieť stretávať a aktívne a bez obmedzení rozvíjať schopnosti a zručnosti svojich detí. Z cyklických stretnutí mamičiek a ich detí v tieto piatkové predpoludnia vznikol *spontánne v roku 2021 Klub rodičov*. Priestor stretávania sa z detského oddelenia knižnice preniesol do online priestoru, čo si vynútila covidová doba. Klub rodičov momentálne funguje na sociálnej sieti facebook. Malými krokmi vedieme deti a ich rodičov k šťastnému a úspešnému životu.

Klub Fablabik

Knižnica pružne reaguje na aktuálne novinky či trendy v oblasti informačných zdrojov. Inak tomu nemôže byť ani v prípade populárnej platformy makerspace. **3D tlačiareň** bola iba prvým kúskom do skladačky. Následne na to vznikol na oddelení špeciálnych služieb klub zanietencov pre 3D tlač. **Klub Fablabik** bol v roku 2021 ovplyvnený pandémiou Covid-19 a opatreniami s tým súvisiacimi. Využili sme možnosť presunúť sa do online priestoru. S našimi členmi sme takto riešili navrhovanie 3D modelov či už vlastných alebo existujúcich. Spolupracovalo sa nám dobre a výtlačky sme si odovzdávali na vopred dohodnutom mieste mimo knižnice. Fungovanie nám trochu skomplikovalo pokazenie 3D tlačiarne, ktoré sa ťahalo pomerne dlho. Po jej oprave sme sa rozhodli zakúpiť ešte jednu 3D tlačiareň creality ender 3. Chceli sme sa tak vyhnúť podobným problémom v budúcnosti. Koncom roka sme získali z CVTI 15 sád micro:bitov pre jednoduché programovanie hravou formou so zámerom vzdelávať deti a mládež v programovaní a informatike. Ponúkame tak nadstavbu k už existujúcim službám pre používateľov.

Predvianočné obdobie sa stále nesie v znamení pečenia chutných dobrôt. Už tradične sme zareagovali na tento jav vytlačením populárnych „vykrajovačiek“. Ďalej to boli záložky do kníh v tvare vianočného stromčeka a vianočné dekorácie. V roku 2022 chceme pokračovať s 3D tlačou doplnenou micro:bit a jeho programovaním. Fablabik fungoval v počte piati chlapci a tri dievčatá. V júni pracovníci knižnice prezentovali svoje aktivity s 3D tlačou na medzinárodnom odbornom seminári *Tlib 2021* v rámci témy **Netradičné služby knižnice – Cesta k zvyšovaniu vzdelanosti a odbornosti** v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici, prezentáciou s názvom **3D tlač v Hornozemplínskej knižnici vo Vranove nad Topľou**.

Komunitná činnosť

Komunitnou knižnicou napomáhame rozvoju komunity v mieste svojho pôsobenia a prepájame tradičné knihovnícke a informačné služby s činnosťou komunity. Pri svojich aktivitách sa nezameriavame len na svojich registrovaných čitateľov, ale na všetky skupiny ľudí, ktoré patria do miestnej komunity. Plánovite a systematicky vytvárame podmienky pre tie služby, ktorými môžeme reagovať na potreby komunity s cieľom jej rozvoja. **Vranovská knižnica je komunitnou knižnicou a od roku 2008 realizuje odborný seminár s názvom Komunitná knižnica.**

Poskytujeme priestor pre kultúrne, vzdelávacie a voľnočasové aktivity jednotlivých skupín ľudí. Rozvíjame také programy, ktoré pomáhajú v integrácii znevýhodnených skupín do miestnej komunity. Intenzívne spolupracujeme s miestnymi organizáciami a inštitúciami a svojimi aktivitami

podporujeme prepájanie verejného a súkromného sektora, rozvoj partnerstiev medzi organizáciami a predstaviteľmi verejnej správy, neziskovými organizáciami, podnikateľmi a občanmi.

Popri tradičnému požičiavaní kníh, poskytovaní informačných služieb a prístupu k internetu chce knižnica v spolupráci s miestnymi organizáciami ponúkať vzdelávacie a voľnočasové programy všetkým skupinám obyvateľov. Pritom väčšina podujatí v knižnici už prebieha. Konajú sa prednášky, besedy, kluby, vzdelávacie akcie, súťaže pre deti, stretnutia so zaujímavými ľuďmi, vzdelávanie nezamestnaných, seniorov, mamičiek na materskej dovolenke, hendikepovaných spoluobčanov atď. Väčšina týchto akcií prebieha v stiesnených priestoroch alebo mimo knižnice. Dôvodom je, že knižnica nemá dosť miesta pre všetky aktivity. Usilujeme sa o získanie väčších priestorov, v ktorých bude viac miesta pre výpožičnú činnosť i pre komunitné aktivity. Ponuka týchto aktivít by potom mohla byť systematickejšia a pestrejšia. Na ich príprave by sa mohli podieľať i jednotlivé občianske združenia, vzdelávacie a kultúrne organizácie i jednotlivci. Knižnica by tak mohla vytvoriť podmienky pre aktívne zapojenie občanov a mimovládnych organizácií do života celého vranovského regiónu.

3.2 Medzinárodná spolupráca, spolupráca s národnostnými menšinami a spolupráca s inými subjektami (druh spolupráce, partner, výstup...)

Medzinárodná spolupráca v roku 2021 bude prebiehať s týmito knižnicami:

POĽSKO – Mestská publičná knižnica vo Wroclawe – 22. 06. – 26. 06. 2021

DÁNSKO – Kráľovská knižnica Dánska

ČESKO – Mestskou knižnicou v Ostrave pri realizácii aktivít pre Rómov

NÓRSKO – Deichmanova knižnica v štvrti Bjørvika

Online spolupráca spočívala vo výmene skúseností pri prezentáciách aktivít knižnice na celoslovenských a medzinárodných konferenciách a webinároch.

POĽSKO – Mestská publičná knižnica vo Wroclawe

V júni sa uskutočnila pracovná cesta knihovníkov našej knižnice v rámci projektu ERASMUS v Poľsku – Miejska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Różewicza we Wrocławiu, s cieľom účasti na vzdelávacích a kultúrnych podujatiach, výstavách, inovačných vzdelávaniach, informačných exkurziách, hlavne v oblasti vzdelávania dospelých.

Prostredníctvom mobility sme sa snažili o zlepšenie: znalostí a prístupu k čitateľom vrátane koordinácie celoživotného vzdelávania, zvýšenie kvality a flexibility knihovníckych služieb a prispôsobenie sa európskym knižniciam, zamerali sme sa na vzdelávacie knihovnícke kurzy na informačné vzdelávania na smartfónoch, tabletoch, jazykové zdatnosti, tréningy pamäti a pod. podpora anglickej a nemeckej konverzácie, organizovanie medzinárodných seminárov, skúsenosti zo zahraničnej knižnice budeme následne aplikovať v našej knižnici.

Spolupráca s národnostnými menšinami

Najrozšírenejšou menšinou vo vranovskom regióne sú Rómovia. Na území PSK sa podľa štatistiky za rok 2019 nachádza 664 miest a obcí, z toho minimálne 230 miest a obcí (35 %) sa vyznačuje prítomnosťou rómskych obyvateľov v koncentráciách. Takmer 90 000 Rómov žije v PSK na okraji alebo mimo obce. Približne 22 000 Rómov obýva koncentrácie v PSK vo vnútri obcí. **Počet rómskeho obyvateľstva vo Vranove nad Topľou je okolo 25 % z celkového počtu obyvateľov.** Okres Vranov patrí medzi najmenej rozvinuté okresy na Slovensku. My ako knižnica sme svoju

úlohu poňali v spájaní, nie v rozdeľovaní a prehľbovaní priepastí medzi rómskou a nerómskou komunitou. Náš región je vysoko zastúpený rómskou marginalizovanou skupinou.

3.3 Online činnosť

Kvôli pandémie sa mnohé sociálne kontakty realizovali iba obmedzene, preto aj naša knižnica prichádzala k svojim čitateľom až domov cez online priestor. Prostredníctvom online informácií, prezentácií, súťaží, hádaniek, podujatí so zážitkovými workshopmi, edukačných videí a knižných online výziev chcela byť pri svojich čitateľoch aj v ich mobilných aplikáciách či na weboch. S čitateľmi sme sa spájali cez náš web www.kniznicavranov.sk, facebook a instagram knižnice. Ďalej sme ponúkali **výpožičky e-kníh**. Sprístupnili sme im možnosť čítať aj online, zo svojho notebooku, tabletu, v smartfóne alebo v čítačke. Proces výpožičky e-knihy sa realizoval prostredníctvom online katalógu našej knižnice, ktorá v spolupráci s portálom Palmknihy – eReading ponúkala na vypožičanie vyše 9000 e-kníh. V nepriaznivej situácii, ktorá počas roka 2021 mnohým nedovoľovala osobnú návštevu knižnice, bola takáto nová služba veľmi zaujímavou možnosťou. Čitatelia sa mohli dostať k svojej obľúbenej knihe aj z pohodlia domova. Aj takýmto spôsobom sme sa snažili prinášať našim používateľom možnosť, aby sa k svojim knihám mohli vždy dostať. Túto možnosť v uplynulom roku využilo **80 čitateľov** a vypožičalo si tak **376 e-kníh**. Prehľad uskutočnených online podujatí a aktivít je v prílohe č. 6.

4. Projektová činnosť a granty v r. 2021

Knižnica vďaka projektovej finančnej pomoci môže rásť, môže realizovať svoje aktivity, a tak v oveľa väčšej miere naplňať svoje zámery, poslanie a iné komunitné činnosti. Knižnica si tak môže pozývať významné osobnosti z literárneho života, spisovateľov, ilustrátorov, rôzne divadelné zoskupenia, odborníkov z jazykových oblastí alebo z rôznych špecifických oblastí, a realizovať tak odborné semináre, workshopy, konferencie. Toto všetko v nemalej miere prispieva k rozvoju vzdelania, informovanosti, umenia a kultúry u každého jedného používateľa a návštevníka knižnice, v neposlednom rade aj u jej zamestnancov. V snahe pracovať na zlepšení poskytovaných služieb Hornozemplínskej knižnice a vychádzajúc zo skúseností z už zrealizovaných projektov v minulých rokoch vieme s určitosťou povedať, že budeme reagovať aj na ďalšie výzvy FPU, MK SR a iných grantových programov. Dôvodom sú financie, ktoré sú pre rozvoj knižnice veľmi dôležité. Bez nich by jej činnosť nemala tú významnú pridanú hodnotu, ktorú v súčasnosti má. Hornozemplínska knižnica v roku 2021 reaguje na dotačné výzvy: z FPU, Ministerstva kultúry SR, Karpatskej nadácie, Erasmus+, Granty EHP a Nórska.

V uplynulom roku bol schválený projekt **Granty EHP a Nórska *Inklúzia a podpora vzdelávania, zabezpečovanie voľného času pre deti a mládež zo sociálne znevýhodneného prostredia Multifunkčné centrum 4.0***, ktorý rieši problém nedostatku možností a príležitostí pre deti a mládež, umožní tejto cieľovej skupine získať poznatky v oblasti zdravia a zdravého životného štýlu, zlepši vyhliadky zamestnať sa, umožní umelecké a kultúrne vzdelávanie, umožní antidiskriminačnú výchovu, pomôže zlepšiť osobný rozvoj detí a mládeže, prispeje k inklúzii Rómov.

V rámci projektovej výzvy **Fondu na podporu umenia: *Podujatia, vzdelávacie aktivity a odborná činnosť knižníc***, ktorá je zameraná na podporu komunitných a multikultúrnych aktivít knižníc, výstav, projektov odborných a vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie vzdelanostnej

úrovne a informačnej gramotnosti používateľov, tvorivých dielní zameraných na zvýšenie návštevnosti knižníc, literárno-spoločenských podujatí ako literárne večery či autorské čítania, na podporu projektov rozvoja čitateľskej gramotnosti a podporu čítania máme schválené nasledujúce projekty: Čítačka s písáčkou, Vranovské knihodni.

V rámci programu **Akvizícia knižníc** bol podporený projekt na nákup nových kníh s názvom *Nové knihy – nové dobrodružstvo*, s cieľom budovania kvalitného fondu knižnice.

V rámci účelu kultúrna aktivita osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva v dotačnou programe **Ministerstva kultúry SR** sme podali 3 projekty: *Pomôžme ľuďom s postihnutím, aby ich pamäť nestarla príliš rýchlo*, *Piatky pre matky*, *Tradicie a spomienky, minulosť a prítomnosť*.

Celkový počet podaných projektov v roku 2021: 22

Počet projektov schválených spolu: 15

Celková suma schválených projektov: 647 995

Počet projektov, ktoré sa realizujú od minulého roka: 3

Počet podaných projektov do **FPU**: 8

Z toho počet schválených projektov: 3

Počet podaných projektov do iných subjektov:

(MK SR, Erasmus+, Granty EHP a Nórska, Ministerstvo obrany SR...): 6

Z toho počet schválených projektov: 3

Počet projektov podaných cez **PSK**: 6

5. Marketing a propagácia v roku 2021

Propagáciu podujatí a aktivít knižnice sme realizovali prostredníctvom médií:

Vranovské novinky, Vranovský hlásnik, regionálna televízia TV B-52, Rádio Regina, Prešovský Korzár, TASR, Internetových stránok a sociálnych sietí: www.kniznicavranov.sk, www.infolib.sk, www.regionvt.sk, www.vranov.sk,

Instagram: https://www.instagram.com/vranov_kniznica/

FB: <https://sk-sk.facebook.com/HKVranov/>

Propagáciu realizujeme aj na weboch základných a stredných škôl v regióne Vranov n. T., a partnerských organizácií.

Mediálno-publikačná a propagačná činnosť

Dôležitou zložkou budovania imidžu knižnice je propagácia a mediálna činnosť. Hornozemplínska knižnica pravidelne aj v roku 2021 prezentovala svoju činnosť v médiách. Spolupráca bola v rámci regionálnych médií s online Vranovské novinky, RTVS Slovensko – Rádio Regina, RegionVT, vo vranovskej televízii TVB52 a na rôznych informačných weboch, www.vranov.sk, www.teraz.sk, www.po-kraj.sk/sk/samosprava a iné. Svoje aktivity pravidelne uverejňovala na svojej webovej stránke www.kniznicavranov.sk, na facebooku Hornozemplínska Knižnica Vranov a na instagrame [vranov_kniznica](https://www.instagram.com/vranov_kniznica). Knižnica k propagácii svojej kultúrno-vzdelávacej činnosti využila aj vlastné priestory.

6. Organizačná štruktúra

Zamestnanosť pracovníkov k 31. 12. 2021 je 17 pracovníkov.

V organizácii je od 01. 04. 2002 uplatňovaná Vyhláška č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe v znení neskorších predpisov (Vyhl. č. 552/03 Z. z., 553/03 Z. z.) a NV SR č. 341/2004.

Prepočítaný stav zamestnancov k 31. 12. 2021: 16,6

Fyzický počet zamestnancov k 31. 12. 2021: 17

Počet zamestnancov podľa schválenej organizačnej štruktúry: 17

Vedúci zamestnanci (okrem riaditeľa): 3

Riaditeľ: 1

Odborní zamestnanci: 11

Administratívni zamestnanci: 1

Ostatní: 1

Pohyb zamestnancov k 31. 12. 2021 (odišli/noví): 2/1

Materská dovolenka: Veronika Ferková od 3. 3. 2021

Štruktúra vzdelanosti pracovníkov: vysokoškolské vzdelanie 2. stupeň: Mgr. – 8
vysokoškolské vzdelanie 1. stupeň: Bc. – 2 úplne stredoškolské vzdelanie – 5 32 stredné
odborné vzdelanie – 2 Počet zamestnancov knižnice je 17, z toho odborných zamestnancov
vykonávajúcich knihovnícke profesie je 11 (z toho 8 pracovníkov pracuje v službách),
3 zamestnanci pracujú v oblasti dopĺňovania, spracovania fondov a metodiky.

Priemerná veková štruktúra pracovníkov Hornozemplínskej knižnice je 38,88 rokov. Pracovníci knižnice boli používateľom v službách k dispozícií 51 hodín týždenne.

Štruktúra vzdelanosti pracovníkov:

vysokoškolské vzdelanie 2. stupeň: Mgr. – 8

vysokoškolské vzdelanie 1. stupeň: Bc. – 2

úplne stredoškolské vzdelanie – 5

stredné odborné vzdelanie – 2

Počet zamestnancov knižnice je 17, z toho odborných zamestnancov vykonávajúcich knihovnícke profesie je 12 (z toho 9 pracovníkov pracuje v službách), 3 zamestnanci pracujú v oblasti dopĺňovania, spracovania fondov a metodiky.

Priemerná veková štruktúra pracovníkov Hornozemplínskej knižnice je 38,88 rokov.

Pracovníci knižnice boli používateľom v službách k dispozícií 51 hodín týždenne.

7. Budovy

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou má v správe samostatnú budovu.

Počet spravovaných objektov: 1

- Adresa: Sídlisko 1. Mája 74, 093 01 Vranov nad Topľou

- Plocha (m²):

- Účel využitia objektu: po rekonštrukcii bude multifunkčnou budovou pre Kultúrne centrum a Hornozemplínsku knižnicu vo Vranove nad Topľou s poskytovaním kultúrno-vzdelávacích aktivít a knižničných služieb obyvateľom Vranova n. T.

- Stručný popis stavu objektu: stav uvedený v bode 11.

Počet pobočiek: nemá pobočky.

8. Nájmy

Prenajaté priestory: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou je v nájme

- Adresa: M. R. Štefánika 875 200, 093 01 Vranov nad Topľou
- Prenajíateľ: Mestský dom kultúry vo Vranove nad Topľou
- Nájomca: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou
- Plocha (m²): 829
- Výška ročného nájomného: 27,48 €
- Doba nájmu: neurčito
- Účel: knižničné služby

Ostatné nájomné zmluvy:

- Predmet
- Prenajíateľ
- Nájomca
- Výška ročného nájmu
- Doba nájmu
- Účel
- Iné

9. Iné

FINANČNÝ ROZPOČET 2021

Príjmy spolu	513257
Z toho: bežný transfér	353483
vlastné výnosy a tržby	12144
Granty (FPU + MK SR + Erasmus+ÚPSVaR+ Nórske fondy)	147630
Výdavky spolu	383732
Z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	191161
poistné a príspevky zamestnávateľa	66618
tovary a služby	125953
z toho: nákup knižničného fondu	45084
služby, spotreba materiálu, energie, prev. nákl.	63454
ostatné prevádzkové náklady	17415
Kapitálový transfér – rekonštrukcia a modernizácia budovy	159360
Kapitálové výdavky - rekonštrukcia a modernizácia budovy	159360
Hospodársky výsledok	+10,53

ZÁVER

Napriek neľahkej situácii, ktorú prežívame všetci v dôsledku pandémie Covid-19 už dva roky, sa knižnice snažia podávať pomocnú ruku verejnosti spôsobom, ktorý im je najbližší. Prostredníctvom knihy chcú prinášať čitateľom pozitívne zážitky, príbehy či emócie a pomáhať im pri vzdelávaní a štúdiu.

Rozšírili sme ponuku príspevkov na našej webstránke a facebooku a viac sme propagovali elektronické knihy, ktoré si čitatelia mohli stiahnuť z nášho online katalógu. Paradoxne vďaka zatvoreniu knižnice sme sa viac priblížili čitateľom. Návštevy teraz berieme osobnejšie a snažíme sa „našiť“ ponuku kníh konkrétnemu čitateľovi. Pozornosť venujeme vytváraniu vzťahu medzi čitateľom a knižnicou. Je pre nás dôležité, aby knižnica ostala pokojnou oázou, miestom, kam si ľudia chodia pre svoje príbehy.

Napriek pandémie sa nám podarilo zrealizovať viaceré podujatia, podporené projekty a aktivity. Uvoľnenie opatrení nastalo v druhom a treťom štvrtroku, keď sme mohli realizovať okrem online podujatí aj prezenčné stretnutia kultúrno-spoločenských a výchovno-vzdelávacích podujatí. Dobrým znakom tohto obdobia bola obetavosť a pracovné nasadenie zamestnancov knižnice. Základné celoročné ukazovatele knižnice sa nám podarilo splniť, dokonca aj prekročiť. **Zaregistrovali sme 4 885 čitateľov, knižnicu navštívilo 55 474 návštevníkov, získali sme 4 528 nových kníh. Máme 124 101 výpožičiek kníh a 376 výpožičiek e-kníh, urobili sme 455 podujatí, z toho 196 online, pre obyvateľov vranovského regiónu.** Poskytli sme metodickú pomoc mestskej, obecným a školským knižniciam v regióne a naštartovali sme ich automatizáciu.

Knižnica dnes už nie je len výpožičným miestom, plní funkciu miesta vzdelávania, stretávania a prepájania kultúrnych i vzdelávacích aktivít rôznych skupín obyvateľov. Napriek tomu je požičiavanie kníh ešte stále najdôležitejšou úlohou knižnice. Internet je výborná pomôcka, ale nie je to plnohodnotná náhrada knižnice.

Knižnica môže spájať ľudí s rovnakým záujmom, ľudí, ktorí chcú zmeniť niečo k lepšiemu, ktorí hľadajú spojencov, partnerov, ako aj organizácie, združenia a firmy, ktorým ide o spoločné dobro. Knižnica by mala fungovať ako miesto, či už fyzické, alebo virtuálne, kde by sa ľudia mohli stretávať, učiť sa, pomáhať si. Veľa ľudí potrebuje v týchto dňoch pomoc a mnoho ľudí je, naopak, schopných a ochotných pomáhať. Knižnica by mohla pomôcť tomu, aby o sebe navzájom vedeli, iniciovať ich spoluprácu a dodávať im užitočné informácie. Dôležité je uvedomiť si, že priamy kontakt s ostatnými ľuďmi môže byť obmedzený, no ten nepriamy môžeme mať takmer neobmedzene. Na rozdiel od minulosti máme k dispozícii moderné technológie, ktoré nám umožňujú spojiť sa s našimi používateľmi, kedy chceme. Záujem o našich používateľov je veľmi dôležitý a to je to, do čoho sa oplatilo investovať svoj čas a svoje úsilie.

Veľmi si ceníme dôveru našich používateľov knižnice, ktorú nám celoročne aj v krízových časoch preukazovali. Je to pre nás jasný signál zmyslu našej práce a zároveň hybná sila zlepšovania a skvalitňovania našich služieb.

Vranov nad Topľou, dňa 26. 1. 2022

Mgr. Danka Molčanová
riaditeľka